

TÜRK TORAKS DERNEĞİ

TÜRK TORAKS DERNEĞİ TÜTÜN KONTROLÜ ÇALIŞMA GRUBU
31 MAYIS DÜNYA TÜTÜNSÜZ GÜNÜ BASIN BİLDİRİSİ
“Tütüne Değil Gıdaya İhtiyacımız Var”

İçerdiği nikotin nedeniyle bağımlılık yapan tütün kullanımı kardiyovasküler, solunum yolu hastalıkları ve çok sayıda kanser türü için önemli bir risk faktörüdür. Her yıl dünyada 8 milyondan fazla insan tütün kullanımına bağlı hastalıklar yüzünden ölmektedir. Tütüne bağlı ölümlerin çoğu, genellikle yoğun tütün endüstrisi müdahalesi ve pazarlamasının hedefi olan düşük ve orta gelirli ülkelerde meydana gelmektedir. Tütün sadece kullananların sağlığına zarar vermekle kalmıyor, tütün yetiştirmek halkın, çiftçilerin ve gezegenin sağlığına zarar veriyor. Tütünü bırakmak sigara içenlere, diğer insanlara ve gezegene yardımcı olacaktır.

Tütün gibi bağımlılık, hastalık, sakatlık yapan bir diğer bitki de kenevir (**marihuana-marijuana-esrar**)dır. Ülkemizde Orman Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, Nisan 2023 tarihli Resmî Gazete’de yayınlanmıştır ve bu kanunda Toprak Mahsulleri Ofisine (TMO) ilaç üretimi amaçlı kenevir yetiştiriciliği ve/veya işlenmesi görevi verildiği belirtilmiştir. TMO, Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından hazırlanacak yönetmelik çerçevesinde kenevir yetiştiriciliğini kendisinin yapabileceği gibi gerektiğinde gerçek veya tüzel kişilere de yaptırabileceğini açıklamıştır. Ancak bu durum biz sağlıkçıları kaygılandırmaktadır. Çünkü şu anda **keyif için esrar (marihuana) satılan ülkelere de bu ürün ilk olarak tıbbi gerekçelerle sokulmuştur**. Ayrıca dört büyük sigara firmasının tıbbi marihuana firmasını satın aldığı ve bir sigara firması yöneticisinin “kenevir şirketin geleceği ama şimdilik tütün ve nikotin alternatifleriyle zarar azaltma uygulaması yapıp ürün değişikliği sağlıyoruz” dediği bilinmektedir. Asıl amaçlarının ülkelerde kullanımını arttırarak serbest kullanım için kamuoyu yaratmak olabileceği düşünüyoruz.

Pandemi, savaş, iklim değişikliği, ekonomik sorunlar, yakıt ve ürün yetiştirme maliyetlerini artıran dalgalanmalar ve hava kirliliği etkileri küresel bir gıda krizini körüklüyor. Tütün yetiştiriciliği ve üretimi uzun vadeli, küresel ekolojik zararlara yol açarak, tarımın ve gıda güvenliğinin geleceğini tehlikeye atmaya devam ediyor.

Zaten yetersiz olan ekilebilir arazi ve su, tütün üretimi için kullanılıyor. Binlerce hektarlık ağaç, tütün üretimi için alan yaratmak ve tütün yapraklarını ısıl işlemde geçirmek için yakıt olarak kullanılmak amacıyla sürekli olarak yok ediliyor. Böylece verimli topraklar elimizden gidiyor ve çok ihtiyaç duyulan gıda mahsullerini yetiştirmek için kullanılamıyor.

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), 31 Mayıs Dünya Tütünsüz Günü’nde tütün yerine sürdürülebilir gıda ürünleri yetiştirmeye odaklanan **‘Tütüne Değil Gıdaya İhtiyacımız Var’** hareketinin öncülüğünü yapıyor. ‘Tütüne Değil Gıdaya İhtiyacımız Var’ kampanyası ile hükümetlerin tütün yetiştiriciliğine yönelik maddi desteğinin sona erdirilmesi ve tasarrufların gıda güvenliğini ve beslenmeyi iyileştiren ürün ikame programları için kullanılmasının teşvik edilmesi amaçlanıyor. Kampanya ile aynı zamanda tütün endüstrisinin tütün üretimini sürdürülebilir mahsullerle ikame etme girişimlerine nasıl müdahale ettiği ve böylece küresel gıda krizine nasıl katkıda bulunduğu konusunda farkındalık yaratılıyor.

Tütün üretimi ve ekiminin önemli olduğu birçok ülkede, geçim sorunu genellikle güçlü tütün kontrol önlemlerinin uygulanmasının önünde bir engel olarak karşımıza çıkıyor.

Bu küresel kampanya, tütün çiftçileri için alternatif mahsul üretimi ve pazarlama fırsatları hakkında farkındalık yaratmayı ve onları sürdürülebilir, besleyici ürünler yetiştirmeye teşvik etmeyi amaçlıyor. Bu mahsuller, ailelerini ve küresel ölçekte milyonlarca insanı besleyecek, tütün yetiştirmenin borca dayalı kısır döngüsünden kurtulmalarına yardımcı olacak ve genel olarak daha sağlıklı bir çevreyi destekleyecektir. Kampanya aynı zamanda hükümetleri uygun politikalar, stratejiler geliştirmede ve tütün yetiştiren çiftçilerin gıda ürünleri yetiştirmeye geçmesi için pazar koşullarını sağlamayı da destekleyecektir.

31 Mayıs Dünya Tütünsüz Günü'nde hep birlikte sağlıklı gelecek için yerimizi alalım ve **'Tütüne Değil Gıdaya İhtiyacımız Var'** olduğu gerçeğini hatırlayalım.

Türk Toraks Derneği